

Hva kan vi gjøre for å støtte uttalen?

Når barn uttaler ord feil, bør ikke vi voksne rett på dem, men heller gjenta ordet riktig. Hvis barnet sier «tate», så sier den voksne «Ja, det var god kake!» På den måten får barnet en bekreftelse på at den voksne har forstått, og det gir god modellæring. Barn som opplever press eller mas på uttale, kan reagere med å vegre seg for å bruke språket.

I stedet for å øve direkte på de vanskelige språklydene, leker vi heller med språk og lyder generelt. Dette styrker barnets språkbevissthet. Lek med rim og lyder. Prøv gjerne å lytte ut hvilken lyd som kommer først i et ord. Finn ting som starter på samme lyd, lek «Mitt skip er lastet med» med ting som starter på lyden eller som rimer på... Husk å ikke bare leke med de vanskelige lydene! Barnet skal oppleve mestring!

Snakk med barnehagen og samarbeid om å støtte barnet.

www.baerum.kommune.no

Publisert 2017

GOD SPRÅKSTØTTE TIL FØRSKOLEBARN

Råd og tips til foreldre etter 4-års undersøkelsen på helsestasjonen

Hvordan snakke med barn?

Språk utvikles i samspill med andre mennesker. Trygghet og kontakt er viktig for å utvikle språket.

Prøv å ta utgangspunkt i det barnet selv sier og bygg videre på det. Snakk tydelig og sakte til barn. Korte setninger er fint. Sett ned tempo og ha det rolig rundt dere. Understrek gjerne ved hjelp av kroppsspråk og gester.

Prøv å ikke stille for mange spørsmål. Hvorfor-spørsmål er vanskeligere å svar på enn hva-spørsmål. Gi barnet tid til å svare og spørre, og tenk at det skal være en hyggelig samtale.

Barn må oppleve at det har en hensikt å bruke språket. Derfor er det viktig at vi som voksne viser interesse for hva de har å fortelle, og gjør alt vi kan for å forstå hva barnet prøver å si.

Hvordan gi barna flere begreper?

Begrepene er byggesteinene i språket. Det er derfor viktig at barn tilegner seg mange og varierte begreper.

Barn lærer nye begreper gjennom lek, utforskning, turer, lesing av bøker og andre aktiviteter. For å støtte barns begrepslæring er det viktig å sette ord på det barna gjør og er opptatt av. Dette gjelder også hverdagssituasjonene. Snakk om det dere ser, gjør eller leker. Ser dere en gravemaskin så si for eksempel: «Der er det en stor, gul gravemaskin. Jeg lurer på hva den skal?»

Barn trenger å gjøre erfaringer med ulike sanser: se, høre, føle, smake, lukte, bevege seg osv. De trenger varierte opplevelser som å gå på tur, handle mat eller dekke bord, slik at man kan knytte språk og begreper til disse opplevelsene.

Hva kan voksne gjøre sammen med barn?

Les bøker! Velg bøker som barnet liker og som passer barnets språknivå og alder. Barnehagen kan gi gode tips. Les gjerne de samme bøkene flere ganger. Repetisjoner er fint! Snakk også om bildene i bøkene. Det kan gi gode samtaler.

Snakk sammen om bilder dere selv har tatt, av opplevelser barnet har hatt. Det er hyggelig, og barnet får øvd seg i å gjenfortelle og bruke språket løsrevet fra her-og-nå.

Det fins mange spill som er morsomme å spille sammen og som kan styrke barnets språk. Dette gjelder både brettspill og spillapper. Velg spill som inviterer til å bruke språket sammen. Støtt barnet i å sette ord på hva som skjer og på refleksjoner underveis: «Det var lurt å flytte brikken dit, for da...»

Rim og regler er morsomt! Det å rime betyr å rette oppmerksomheten mot ordets form og lydbilde og se bort fra ordets innhold. Dette er en viktig språkkompetanse for 4-5 åringer. Lek og tøys med rim og tulleord!

La gjerne barnet snakke i telefonen! Da må barnet forklare uten å vise.

Barn trenger voksne som har tid til å lytte, og som er og nysgjerrige på hva de har å si!

Hør mer på hva barnet sier, enn hvordan det sier det!

Barn lærer best når de trives og opplever at de mestrer!

Det er bedre å gjøre litt hver dag, enn mye av og til!